

Aan het college van Burgemeester en Wethouders
van de gemeente Den Haag
Postbus 12600
2500 DJ Den Haag

Den Haag, 1 juni 2010

Onderwerp:

Verzoek om steun en medewerking richting de gemeenten Wassenaar en Leidschendam-Voorburg ten behoeve van de aanleg van een golfbaan in Kerkehout voor de Leidschendamse Golfvereniging Leeuwenbergh

Bijlagen:

1. **Green²**, concept ontwerp golfbaan 'Kerkehout', (op 12 mei jl. toegezonden)
2. Samenvatting Green² (Landelijk Gebied en Duivenvoordecorridor)
3. **NGF Golfbanen** en situering binnen de **EHS**
4. Rapport "Zienswijze Provinciale Structuurvisie en Verordening Ruimte van "CLETON & COM"
5. Brief van de gemeente Den Haag dd. 12 mei 2009 over verplaatsing L.G.L.
6. Artikel "Twickel stemt in met aanleg golfbaan Aparthotel Delden"

Geacht College,

Voor de Leidschendamse Golfvereniging Leeuwenbergh (LGL) is op de huidige locatie in de Haagse Vlietzone zeer binnenkort niet meer voldoende ruimte om het 18 holes golfspel te kunnen spelen en aan de competitie deel te nemen.

In het in 2008 vastgestelde Regionaal Structuur Plan (RSP) is bepaald dat de Vlietzone is bestemd voor 1/3 wonen, 1/3 bedrijvigheid en 1/3 groen. Echter, al voordat begonnen is met de uitvoering van het RSP heeft de gemeenteraad van Den Haag op 14 januari jl. de Nota van Uitgangspunten Rotterdamsebaan vastgesteld. Hierin is te lezen dat in 2013 wordt begonnen met de aanleg van de **Rotterdamsebaan**. De ontvangtschacht van de te boren tunnel hiervoor is gesitueerd op onze golfbaan. Deze ontwikkeling betekent het einde van onze golfbaan op deze locatie.

Alternatieve locatie in Wassenaar en Leidschendam-Voorburg

Naar aanleiding hiervan heeft het bestuur van **LGL** het college van Burgemeester en Wethouders van Wassenaar en Leidschendam-Voorburg verzocht in overleg met het Stadsgebied Haaglanden en uw college **te besluiten tot de ontwikkeling van een A-status golfbaan van 27 holes in**

de Veenzijdse Polder. Dit in afwijking van het vigerende bestemmingsplan Landelijk Gebied zoals omschreven in bijgevoegd **Green²**, concept ontwerp golfbaan '**Kerkehout**' (bijlage 1).

Als alternatief geldt het tekenen van een '**letter of intent**' van het college van B&W van Wassenaar en Leidschendam-Voorburg samen met het Stadsgewest Haaglanden en uw college, die het uitplaatsingsscenario naar '**Kerkehout**' inhoudt.

Kans van slagen versus Rotterdamsebaan

Met het voorliggende plan **Green²** is een **momentum** ontstaan, dat tot een goede oplossing kan leiden voor de verplaatsing van onze vereniging en waardoor **geen vertraging** ontstaat bij de **realisering** van de **Rotterdamsebaan** ten gevolge van onduidelijkheid over ons complex.

Verzoek

Om evenwel een kans van slagen te hebben verzoeken wij **uw college** nadrukkelijk **thans zelf het initiatief te nemen** om samen met het Stadsgewest Haaglanden de onderhandelingen met het college van Wassenaar en Leidschendam-Voorburg te openen ter voorbereiding van het tekenen van een 'letter of intent' en het vervolgproces van ons over te nemen.

Een overeenkomstig verzoek hebben wij heden verstuurd aan het Bestuur van het Stadsgewest Haaglanden en de colleges van Burgemeester en Wethouders van Wassenaar en Leidschendam-Voorburg.

Kerkehout

In onze ogen is de locatie '**Kerkehout**' een uiterst waardevolle locatie, die men niet moet willen verstedelijken. Deze polder moet men vooral open en groen willen houden waarbij het onderscheid tussen strandwal en strandvlakte behouden blijft. Het gebied is momenteel echter nauwelijks bereikbaar en daarmee ook nauwelijks beleefbaar. Voor de omwonenden is het daarmee bijna letterlijk een blinde vlek.

Ter ondersteuning van dit verzoek hebben wij een breed samengesteld team, bestaande uit de landschapsarchitecten Bosch & Slabbers, Ingenieursbureau Grontmij en golfarchitect Alan Rijks laten onderzoeken hoe de ontwikkeling van een golfbaan op deze locatie niet alleen kan leiden tot de ontwikkeling van een topbaan met A status, maar bovendien de aanwezige gebiedskwaliteiten kan versterken en nieuwe collectieve kwaliteiten aan het gebied kan toevoegen.

Het resultaat van dit ruimtelijk onderzoek is uitvoerig vastgelegd in bijgevoegd rapport **Green²**, concept ontwerp Golfbaan '**Kerkehout**'. Hierin staan de recreatieve ontsluiting van het gebied en de uitvoerbaarheid van een 27-holes golfbaan op deze locatie in de gemeenten Wassenaar en Leidschendam-Voorburg centraal. Voor de duidelijkheid merken wij op, dat voor de aanleg van de golfbaan zelf (met 27 holes) niet meer ruimte nodig is dan ongeveer 50 hectaren.

Gemakshalve verwijs ik u voor de inhoud naar bijlage 1.

Een samenvatting van **Green²** (Landelijk Gebied en Duivenvoordecorridor) treft u aan als bijlage 2.

Ecologische Hoofd Structuur(EHS) en golfbaan

NGF Golfbanen en situering binnen de EHS

Uit het rapport "NGF Golfbanen en situering binnen de EHS"(bijlage 3) blijkt dat in Nederland in totaal 189 bij de Nederlandse Golf Federatie(NGF) aangesloten golfbanen liggen. **Hiervan liggen er 27 in de EHS en 62 golfbanen liggen deels in de EHS.**

De NGF heeft met dit onderzoek duidelijkheid willen verschaffen omtrent de mogelijke uitbreiding van bestaande of realisatie van nieuwe golfbanen in of in de directe omgeving van de EHS.

Raad van State

Het opnemen van een recreatieve bestemming, zoals een golfbaan, in de EHS is volgens de Raad van State in beginsel mogelijk, mits er daardoor geen verlies (kwaliteit / kwantiteit) van de wezenlijke kenmerken en waarden van het betreffende EHS-gebied optreedt. (ABRVs 14 oktober 2009)

Ontheffingsmogelijkheden

Door de ligging van een deel van het plangebied in de Ecologische Hoofd Structuur(EHS) dient voor de aanleg van een golfbaan een beroep gedaan te worden op een van de twee ontheffingsmogelijkheden:

1. *Saldobenadering*
2. *Nee, tenzij-principe*

Ad 1: Saldobenadering

De EHS kent ter plaatse van Wassenaar ('Kerkehout') en Leidschendam-Voorburg een tamelijk grillig en versnipperd karakter. Op zichzelf is dat een onwenselijke situatie. In de Nota Ruimte staat hierover:

"De huidige, netto EHS is te versnipperd en onvoldoende samenhangend om als robuust systeem te kunnen functioneren en om de verwachte klimaatsveranderingen op te kunnen vangen".

Zoals in bijgevoegde "Zienswijze Provinciale Structuurvisie en Verordening Ruimte" van Mevrouw mr. D.A. Cleton (CLETON & COM) is omschreven, is het mogelijk door de combinatie van een drietal activiteiten de kwaliteit van de EHS te verbeteren(bijlage 4). Hierdoor ontstaat uiteindelijk een robuustere eenheid, die ook beter aansluit op de zogenaamde Duivenvoordecorridor.

Kortom: aan de voorwaarden van de EHS-saldobenadering kan worden voldaan.

Ad 2: 'Nee, tenzij-principe'

Als men van mening zou zijn, dat hier de EHS-saldobenadering niet het geëigende middel is voor de aanleg van een golfbaan kan ook het 'nee, tenzij-principe' worden toegepast.

De beoogde invulling van de Vlietzone en de aanleg van de Rotterdamsebaan leiden tot de noodzakelijke verplaatsing van een bestaande golfvereniging met nationale en regionale bekendheid en relevantie. Dit betekent dat met deze ontwikkeling een 'groot openbaar verkeers- en recreatiebelang' is gemoeid.

Ook zijn wij van mening, zoals al bleek bij de uitwerking van de EHS-saldobenadering, dat aan de compensatievoorwaarden kan worden voldaan.

Bovendien is er geen passend alternatief beschikbaar, dat minder effecten heeft op de EHS.

Kerkehout versus Leidschendammerhout

Binnen het Stadsgewest Haaglanden wordt onderzoek gedaan naar mogelijke vervangende locaties. De in dit onderzoek meegenomen locatie Leidschendammerhout ligt net als Kerkehout volledig binnen de EHS en zal daarom aan vergelijkbare regelgeving op dit aspect onderworpen zijn.

Door de omvang en situering lijkt deze locatie echter ruimtelijk minder geschikt voor de aanleg van een 27-holes golfbaan en de creatie van meerwaarde voor omgeving en haar omwonenden.

Toegevoegde waarde voor het gebied

We beseffen dat we alleen medewerking krijgen als men ervan overtuigd is dat ons ontwerp recht doet aan dit historisch en ecologisch waardevolle gebied.

We menen daar aan te voldoen en wel omdat:

- **flora en fauna versterkt** te voorschijn komen, mede omdat intensief agrarisch gebruik wordt beëindigd;
- **de natuurwaarden verhoogd** kunnen worden;
- de identiteit van **de landgoederenzone** wordt **versterkt**;
- in de polder **de bestaande structuren** gerespecteerd worden en **sterker aangezet**;
- het karakteristieke **coulisselandschap** langs de spoorbaan wordt **uitgebreid**.

Daarnaast kan het gebied beter worden ontsloten voor omwonenden.

Ook voor bewoners

Het ontwerp wordt zeer in het bijzonder gekenmerkt door **drie belangrijke 'dragers'**, die voor **een win-winsituatie** kunnen zorgen voor de regio in het algemeen en Wassenaar, Leidschendam-Voorburg en golfvereniging Leeuwenbergh in het bijzonder:

- de toegangsweg naar het parkeerterrein bij het beoogde clubhuis maakt deel uit van een **extra ontsluiting van Kerkehout** die uitsluitend toegankelijk is voor de bewoners;
- de ontwikkeling van **een recreatiegebied c.q. landschapspark** in de Veenzijdse Polder voor de omwonenden in Wassenaar en Leidschendam-Voorburg dat wordt ontsloten door de aanleg van een netwerk van voet- en fietspaden;
- de aanleg van **een 27-holes golfbaan met A-status** binnen dit recreatiegebied waardoor het voortbestaan van Leeuwenbergh verzekerd is.

Golf Environment Organization(GEO) – model

De Nederlandse Golf Federatie (NGF), waarbij LGL is aangesloten, heeft onlangs het besluit genomen te bevorderen, dat Nederlandse golfbanen zullen worden gecertificeerd volgens het Golf Environment Organization – model.

Dit model ziet er op toe, dat golfbanen hoge prioriteit geven aan de bevordering van natuurbehoud en natuurontwikkeling.

Het Bestuur van LGL streeft er naar deze certificering te verkrijgen.

Financiering

De unieke kans om bovenstaande plannen daadwerkelijk te realiseren, doet zich mogelijk maar één keer in de 100 jaar voor. Immers, uw college is alleen in dit geval en op dit moment bereid ten behoeve van het voortbestaan van de LGL tot volledige schadeloosstelling. Op basis hiervan zorgt de gemeente Den Haag, voor de gelden die nodig zijn voor het financieren van de gronden, de aanleg van de nieuwe A-status 27-holes golfbaan, de bijbehorende faciliteiten en de hierbij behorende infrastructuur (zie bijlage 5).

Een afschrift van deze brief sturen wij naar:

- het College van Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland;
- het Districtshoofd Randstad Zuidvleugel van Staatsbosbeheer

Namens het bestuur van de Leidschendamse Golfvereniging Leeuwenbergh,

R.H. Hessing
Voorzitter

A.R.S. van der Mark
Secretaris